

Posudek oponenta diplomové práce katedra pedagogiky FF UK v Praze

Jméno a příjmení studenta/-tky: Bc. Michaela Semrádová

Název práce: Řeč u dětí předškolního věku ze sociokulturně znevýhodněného prostředí

Vedoucí práce: Mgr. Tereza Komárková, Ph.D.

Oponent práce: PhDr. Karolína Burešová, Ph.D.

Technické parametry práce:

Počet stránek textu (bez příloh): 64

Počet stránek příloh: 14

Počet titulů v seznamu literatury: 32

1	2	3	4
---	---	---	---

Formální zpracování

Jazykové vyjádření (dodržování pravopisné normy, stylistické schopnosti, zvládnutí odborných výrazů)

	2		
--	---	--	--

Zacházení s odbornou literaturou a prameny (citace, parafráze, odkazy, dodržení citačních norem)

	2		
--	---	--	--

Formální zpracování (jasnost tématu, rozčlenění textu, průvodní aparát, poznámky, přílohy, grafická úprava)

1			
---	--	--	--

Metody práce

Vhodnost použitých metod

1			
---	--	--	--

Využití výzkumných empirických metod

1			
---	--	--	--

Využití praktických zkušeností

1			
---	--	--	--

Obsahová kritéria a přínos práce

Přístup autora k řešené problematice (samostatnost, iniciativa, spolupráce s vedoucím práce, originalita)

--	--	--	--

Naplnění cílů práce

1			
---	--	--	--

Vyváženost teoretické a praktické části

1			
---	--	--	--

Návaznost kapitol a subkapitol

1			
---	--	--	--

Dosažené výsledky, odborný vklad, použitelnost výsledků v praxi

1			
---	--	--	--

Vhodnost prezentace závěrů práce

	2		
--	---	--	--

Otázky a náměty k diskusi při obhajobě:

1. Pokuste se stručně interpretovat získaná výzkumná zjištění.
2. Co Vás na realizaci/výsledcích výzkumu nejvíce překvapilo a co byste případně zpětně změnila na výzkumném designu?

Celkové hodnocení práce (klady, nedostatky):

Předložená diplomová práce se zabývá tématem řeči předškolních dětí ze sociokulturně znevýhodněného prostředí. Cílem práce bylo dle slov autorky „popsat řeč u sociokulturně znevýhodněných předškoláků z hlediska syntaxe, morfologie, slovní zásoby a výslovnosti a z těchto hledisek popsat úroveň řeči u předškolních dětí bez znevýhodnění“. Text práce je rozdělen na teoretickou a empirickou část.

Teoretická část se věnuje tématům souvisejícím s vývojem dětské řeči. Pozornost je věnována analýze vybraných lingvistických a sociolingvistických teorií, vývoji konkrétních jazykových oblastí v předškolním věku a charakteristice některých poruch řeči. Dále se autorka věnovala popisu sociokulturního znevýhodnění, skupin sociokulturně znevýhodněných dětí a charakteristice legislativních dokumentů, které se zabývají sociálním a sociokulturním znevýhodněním. Velmi zajímavé jsou kapitoly věnující se jazykovým odlišnostem romské minority, specifickým romského etnolektu a komunikačním specifickým, vycházejícím z kulturních odlišností. Oceňuji shrnutí na konci teoretické části práce.

V empirické části práce je prostor věnován kvalitativnímu výzkumu řeči předškolních dětí. Autorka zde zvolila mnohopřípadovou studii, která se zabývá konkrétním popisem řečového projevu šesti dětí ze sociokulturně znevýhodněného prostředí a šesti dětí bez znevýhodnění. Tato analýza je orientovaná na jazyk vybraných dětí v rovině syntaxe, morfologie, slovní zásoby, výslovnosti a také je zde stručně charakterizováno rodinné zázemí.

V této části práce jsou obsaženy kapitoly jako výzkumný design, představení výzkumného vzorku, vyhodnocení a shrnutí výzkumu, ale také etickým aspektům a limitům výzkumu. Z hlavního výzkumného cíle vychází dvě výzkumné otázky. Vyhodnocení těchto otázek je součástí textu práce, ale bylo by vhodnější jej výrazněji označit.

Kladně hodnotím rozdělení respondentů do dvou skupin, vhodné využití metody popisu obrázku, přístup k analýze dat (syntax, morfologie, lexikologie a výslovnost) a provedení strukturovaných rozhovorů s rodiči. Kvalitu práce by podpořila hlubší interpretace získaných výzkumných dat.

Z formálního hlediska práce nevykazuje žádné větší nedostatky. Délka i struktura práce je adekvátní. Citace splňují citační normu a zdroje jsou vhodně zvoleny. Některé kapitoly jsou bohužel ukončeny nekomentovanou citací, což narušuje konzistentnost textu. Citace v tomto případě tak nejsou do textu funkčně začleněny. Z gramatického a stylistického hlediska je práce v pořádku. Pouze bych doporučila upravit anglický název práce a gramatické nepřesnosti v anglické verzi abstraktu práce.

Oceňuji volbu zajímavého a aktuálního tématu a komplexní formu jeho zpracování, ale také využití osobní zkušenosti autorky. Na základě výše uvedeného hodnocení práci doporučuji k obhajobě a hodnotím jako 1/2, po úspěšné obhajobě výborně.

Doporučení k obhajobě: doporučuji

Navrhovaná klasifikace: 1/2

Datum, podpis: 3.6.2016

PhDr. Karolína Burešová, Ph.D.